

Planfrågor m.m.

Sammanfattning

Civilutskottet behandlar i detta betänkande 41 motioner med sammanlagt 88 yrkanden från den allmänna motionstiden 2009. Förslagen i motionerna avser frågor som regleras genom plan- och bygglagen eller har anknytning till denna reglering.

Regeringen har den 23 mars avlämnat propositionen En enklare plan- och bygglag (prop. 2009/10:170). I propositionen föreslås att en helt ny plan- och bygglag ersätter den nuvarande.

Utskottet avstyrker samtliga motioner med hänvisning till den nu överlämnade propositionen.

I betänkandet finns 1 särskilt yttrande.

Innehållsförteckning

Sammanfattning	1
Utskottets förslag till riksdagsbeslut	3
Utskottets överväganden	4
Inledning	4
Planfrågor m.m.	5
Särskilt yttrande	13
Planfrågor m.m. (s, v, mp)	13
<i>Bilaga</i>	
Förteckning över behandlade förslag	14
Motioner från allmänna motionstiden hösten 2009	14

Utskottets förslag till riksdagsbeslut

Planfrågor m.m.

Riksdagen avslår motionerna 2009/10:C207 yrkandena 1 och 2, 2009/10:C217, 2009/10:C225, 2009/10:C242, 2009/10:C252, 2009/10:C269 yrkandena 1 och 2, 2009/10:C272, 2009/10:C273, 2009/10:C295, 2009/10:C314, 2009/10:C318, 2009/10:C328, 2009/10:C338 yrkandena 3 och 4, 2009/10:C376 yrkandena 1–3 och 5–9, 2009/10:C379 yrkandena 1–3, 2009/10:C380 yrkandena 1 och 2, 2009/10:C384, 2009/10:C390 yrkandena 13–19, 22, 24, 33–35, 39 i denna del, 40, 43–45, 48, 49, 66, 67 och 69, 2009/10:C400, 2009/10:C404, 2009/10:C417, 2009/10:C424, 2009/10:C456, 2009/10:C460, 2009/10:C461 yrkande 2, 2009/10:C469, 2009/10:C471, 2009/10:C474, 2009/10:C476 yrkande 3, 2009/10:C491, 2009/10:Fö217 yrkandena 3 och 4, 2009/10:Fö222, 2009/10:Fö262 yrkande 1, 2009/10:So583 yrkande 20, 2009/10:T426 yrkandena 2, 3, 5 och 6, 2009/10:T497 yrkande 4, 2009/10:T535 yrkandena 6–8, 2009/10:T536 yrkandena 2, 3, 16, 23 och 29, 2009/10:MJ468 yrkande 30, 2009/10:MJ471 yrkandena 10 och 11 samt 2009/10:N388 yrkandena 1, 7 och 21.

Stockholm den 25 mars 2010

På civilutskottets vägnar

Carina Moberg

Följande ledamöter har deltagit i beslutet: Carina Moberg (s), Inger René (m), Ewa Thalén Finné (m), Johan Löfstrand (s), Eva Bengtson Skogsberg (m), Lennart Pettersson (c), Christina Oskarsson (s), Jan Ertsborn (fp), Gunnar Sandberg (s), Yvonne Andersson (kd), Anti Avsan (m), Egon Frid (v), Lars Tysklind (fp), Jan Lindholm (mp), Katarina Brännström (m), Fredrik Lundh Sammeli (s) och Hans Unander (s).

Utskottets överväganden

Inledning

Civilutskottet behandlar i detta betänkande 41 motioner med sammanlagt 88 yrkanden från den allmänna motionstiden 2009. Förslagen i motionerna avser frågor som regleras genom plan- och bygglagen (1987:10), PBL, eller har anknytning till denna reglering. Motionsförslagen finns i *bilagan*.

En översyn av plan- och bygglagstiftningen inleddes under hösten 2002 av den parlamentariskt sammansatta PBL-kommittén. Tre år senare, dvs. hösten 2005, överlämnade kommittén sitt slutbetänkande *Får jag lov? Om planering och byggande* (SOU 2005:77). Därefter har frågor om plan- och bygglagstiftningen tagits upp av ett flertal utredningar och myndighetsrapporter. Det gäller bl.a. Byggprocessutredningen som tillkallades i september 2007 med uppdrag att överväga frågor om bl.a. förfarandet vid detaljplanläggning, effektivare tillsyn och kontroll i byggprocessen samt en tydligare ansvarsfördelning mellan inblandade parter. Utredningen överlämnade i juni 2008 sitt betänkande *Bygg – helt enkelt!* (SOU 2008:68).

Beredningen inom Regeringskansliet av utredningsförslag om bl.a. plan- och bygglagstiftningen har under de senaste åren resulterat i att regeringen lagt fram flera propositioner för riksdagen. Det gäller propositionerna *Ny instansordning för PBL-ärenden* (prop. 2006/07:98, bet. 2006/07:CU31, rskr. 2006/07:191), *Ett första steg för en enklare plan- och bygglag* (prop. 2006/07:122, bet. 2007/08:CU3, rskr. 2007/08:54), *Strandskyddet och utvecklingen av landsbygden* (prop. 2008/09:119, bet. 2008/09:MJU13, rskr. 2008/09:27) och *Prövning av vindkraft* (prop. 2008/09:146, bet. 2008/09:MJU27, rskr. 2008/09:258). Huvuddelen av utredningsförslagen om plan- och bygglagen har emellertid inte tagits upp för överväganden och förslag i dessa propositioner. Den fortsatta beredningen inom Regeringskansliet har i stället varit inriktad på att ett samlat förslag i dessa frågor ska kunna föreläggas riksdagen.

Regeringen har nu helt nyligen, den 23 mars, avlämnat propositionen *En enklare plan- och bygglag* (prop. 2009/10:170) till riksdagen. I propositionen föreslås att en ny plan- och bygglag ersätter den nuvarande.

Planfrågor m.m.

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår samtliga motionsförslag. Utskottet hänvisar till att en proposition om en helt ny plan- och bygglag nyligen avlämnats till riksdagen.

Jämför särskilt yttrande (s, v, mp).

Motionerna

Plan- och byggprocessen

I ett antal motioner läggs det fram förslag om åtgärder för att begränsa handläggningstiden för plan- och byggärenden.

Enligt motion C225 av Claes-Göran Brandin och Gunilla Carlsson i Hisings Backa (båda s) finns det skäl att se över rätten att överklaga detaljplaner. Motionärerna anser att de nuvarande reglerna kan leda till onödiga fördröjningar.

Stefan Tornberg och Staffan Danielsson (båda c) föreslår i motion C295 att det införs ett krav på kommuner och myndigheter att ange beräknad handläggningstid för ansökningar om bygglov m.m.

I motion C379 av Ulrika Karlsson i Uppsala (m) läggs förslag fram om tre tillkännagivanden om behovet av att begränsa tiden för plan- och bygglovsärenden. Motionären förordar överväganden om en reglering av längsta handläggningstid (yrkande 1), om möjlighet till bindande förhandsbesked (yrkande 2) samt om tiden för överklaganden i plan- och bygglovsärenden (yrkande 3).

Krister Hammarbergh (m) föreslår i motion C380 att antalet instanser vid överklagande av planer och bygglov minskas (yrkande 1). Vidare föreslås att det införs en längsta handläggningstid för överklagade ärenden som inte har prejudicerande karaktär (yrkande 2).

I motion C400 av Christian Holm (m) föreslås att regeringen överväger möjligheten att införa en tidsgräns för handläggning av bygglovsansökningar och prövar om kommunernas möjlighet att detaljreglera rätten att bygga kan begränsas.

Kenneth G Forslund m.fl. (s) föreslår i motion C476 att riksdagen i ett tillkännagivande framhåller att översynen av plan- och bygglagen bör resultera i kortare handläggningstider i planeringsprocessen och att samverkan mellan kommunerna om bostadsförsörjningen underlättas (yrkande 3).

Flera förslag avser frågor om information och inflytande under planeringsprocessen.

Enligt motion C390 av Peter Eriksson m.fl. (mp) bör riksdagen framhålla vikten av tidiga informationsmöten för att öka de boendes inflytande i planeringsprocessen (yrkande 33). Motionärerna anser att det finns behov av att utveckla dialogmetoderna vid samråd och att ta fram nya verktyg

för att i ett tidigt skede förebygga onödiga överklaganden (yrkande 67). Vidare föreslås att miljökonsekvensbeskrivningar ska få en starkare ställning i planeringsprocessen (yrkande 69). I syfte att säkra att kommunerna följer plan- och bygglagens bestämmelser föreslås också att det införs effektivare sanktionsmöjligheter (yrkande 66).

Tina Ehn m.fl. (mp) föreslår i motion N388 att riksdagen genom ett tillkännagivande framhåller behovet av att lokalbefolkningen ges ett ökat inflytande i planeringsfrågor (yrkande 1). Vidare framhålls vikten av flexibilitet och samordning under planeringsprocessen.

Lisbeth Grönfeldt Bergman (m) föreslår i motion C404 ett tillkännagivande om att plan- och byggprocessen måste bli mer effektiv och att regeringen bör se över vilka åtgärder som det går att vidta för att stärka rättssäkerheten och förbättra flexibiliteten i regelverket.

I motion C424 av Mats Berglind m.fl. (s) föreslås ett tillkännagivande om vikten av samordning mellan kommunerna när översikts- och detaljplaner upprättas samt en samordning mellan plan- och bygglagen och strandskyddsbestämmelserna så att dessa regelverk inte motverkar varandra.

Tillgänglighetsfrågor

I motion C390 av Peter Eriksson m.fl. (mp) föreslås att riksdagen genom tillkännagivanden framhåller att det vid nybyggnation bör ställas krav på att bostäder och bostadsområden ska vara tillgänglighetsanpassade (yrkande 34) och att handikapporganisationerna ska ges ett ökat inflytande tidigt i planeringsprocessen samt möjlighet att överklaga beslut som strider mot tillgänglighetslagstiftningen (yrkande 35). Vidare föreslås att riksdagen ska framhålla att det fysiska planeringsarbetet bör utgå från att inga grupper ska utestängas från möjligheten att bo kvar i eget boende på grund av sviktande hälsa (yrkande 15).

Även i motion C242 av Lennart Axelsson (s) framhålls behovet av bostäder för äldre. Motionären anser bl.a. att tillgänglighetskraven i lagstiftningen bör skärpas och att tillgänglighetsaspekterna måste beaktas i samhällsplaneringen.

Enligt motion C207 av Hans Hoff (s) bör riksdagen i ett tillkännagivande framhålla vikten av en fungerande plan- och bygglag rörande tillgängligheten för funktionshindrade (yrkande 1) samt behovet av en översyn av de sanktionsmedel som används vid överträdelse av reglerna (yrkande 2).

I motion C338 av Mehmet Kaplan m.fl. (mp) föreslås att krav ska ställas på att alla lokaler för allmänheten ska vara tillgängliga för personer med funktionsnedsättning inom fem år (yrkande 3). Vidare framhåller motionärerna behovet av skärpt tillsyn av att kraven på tillgänglighet vid nyproduktion av bostäder följs (yrkande 4).

Enligt motion So583 av Eva Olofsson m.fl. (v) bör plan- och bygglagen ändras så att kommunerna blir skyldiga att avkräva sakkunnighetsintyg i tillgänglighetsfrågor vid nybyggnation (yrkande 20).

Bullerfrågor i planeringen

I motion C376 av Egon Frid m.fl. (v) framhålls att bullerstörningar av vägtrafik är ett stort problem. Motionärerna anser att riksdagen i ett tillkännagivande bör begära att regeringen ökar sina insatser för att motverka buller och förtydligar riktlinjerna på området (yrkande 5). Vidare föreslås att det genomförs en samordning mellan PBL och miljöbalken vad gäller bullerkraven i samband med fysisk planering (yrkande 6).

Enligt motion C384 av Andreas Norlén (m) medför den nuvarande tillämpningen av riktvärdena för buller från flygtrafik orimliga restriktioner för bostadsbyggande i bl.a. Linköping. Motionären anser att regeringen bör återkomma till riksdagen med förslag om nya riktvärden som ansluter till ett förslag som lagts fram av Boverket.

I motion C460 av Michael Anefur och Lars Gustafsson (båda kd) föreslås en översyn av reglerna för buller i syfte att sänka gränsvärdena för buller från vindkraftverk.

Även i motion C461 av Christer Nylander m.fl. (fp) förordas sänkt gränsvärde för buller från vindkraftverk, särskilt när det gäller s.k. tysta områden (yrkande 2).

Enligt motion N388 av Tina Ehn m.fl. (mp) bör riksdagen genom ett tillkännagivande framhålla behovet av att inrätta bullerfria zoner (yrkande 7).

Mobiltelefonimaster och lågstrålande områden

Enligt motion C376 av Egon Frid m.fl. (v) finns det en utbredd oro för riskerna med strålning från mobiltelefonimaster. Mot denna bakgrund föreslås att information om placeringen av antenner, basstationer och sändningsmaster bör göras allmänt tillgänglig (yrkande 7). Vidare föreslås att sändningsmaster inte ska få placeras nära skolor och daghem (yrkande 8) samt att lagstiftningen ändras så att sändningsmaster alltid kräver bygglov (yrkande 9).

I motion C456 av Bodil Ceballos och Sven Bergström (mp, c) föreslås att regeringen ska återkomma med en plan för hur lågstrålande zoner ska kunna fredas på lång sikt.

Jan Lindholm m.fl. (mp) föreslår i motion Fö217 att det ska krävas bygglov för antenner och basstationer (yrkande 3). Vidare anser motionärerna att plan- och bygglagen måste ge kommunerna möjlighet att skapa områden med låga strålningsnivåer (yrkande 4).

Även enligt motion Fö222 av Billy Gustafsson (s) bör kommunerna ha möjlighet att självständigt besluta om inrättande av elfria zoner inom ett avgränsat geografiskt område.

Ulrika Carlsson i Skövde och Annika Carlsson (båda c) föreslår i motion Fö262 att det inrättas lågstrålande zoner i alla kommuner (yrkande 1).

Handelsetableringar

I motion C390 av Peter Eriksson m.fl. (mp) läggs förslag fram om tre tillkännagivanden med inriktning på planering vid handelsetableringar. Enligt motionärerna bör staten på olika sätt bidra till att motverka utarmningen av närservice och närhandel samt utvecklingen mot externa köpcentrum (yrkande 43). Det föreslås vidare att en etablering av externhandel alltid ska föregås av en miljökonsekvensbeskrivning och en tillståndsprövning enligt miljöbalken (yrkande 44) samt att ett tillfälligt stopp för etablering av externa köpcentrum ska införas i väntan på att skärpta regler kan utarbetas (yrkande 45).

Enligt motion N388 av Tina Ehn m.fl. (mp) bör riksdagen genom ett tillkännagivande framhålla behovet av att begränsa etableringen av externa köpcentrum (yrkande 21).

I motion T426 av Lars Ohly m.fl. (v) förslås att det ska införas särskilda bestämmelser i plan- och bygglagen om detaljhandelsanläggningar i externa lägen (yrkande 5). Vidare föreslås att regeringen i avvaktan på sådana lagändringar omgående bör införa ett moratorium för externa köpcentrum (yrkande 6). Motsvarande förslag läggs även fram av Peter Pedersen (v) i motion T535 (yrkandena 7 och 8).

Jämställdhetsfrågor i planeringen

I motion C376 av Egon Frid m.fl. (v) föreslås att riksdagen ska begära att regeringen lägger fram ett förslag till ändringar i 1 kap. 1 § PBL med syftet att understryka vikten av jämställda levnadsförhållanden (yrkande 1). Vidare anser motionärerna att det bör införas krav på jämställdhetskonsekvensbeskrivningar och könsuppdelad statistik i samband med arbetet med översiktsplaner, detaljplaner eller andra plandokument och i myndighetsbeslut som rör markanvändning, byggande och rumsliga strukturer (yrkande 2). Regeringen bör enligt motionen även låta undersöka möjligheten att starta ett pilotprojekt i ett tiotal kommuner om jämställdhet och fysisk planering och presentera ett konkret förslag för projektets genomförande (yrkande 3).

I motion MJ468 av Lars Ohly m.fl. (v) förslås att det ska vara obligatoriskt att utreda miljörettvisekonsekvenserna av alla större byggprojekt i Sverige och att såväl klass som kön ska belysas och vara utgångspunkt för sådana utredningar (yrkande 30).

Enligt motion C390 av Peter Eriksson m.fl. (mp) bör riksdagen begära att regeringen återkommer med förslag om hur jämställdhets- och barnperspektiv ska integreras vid bostadsplaneringen (yrkande 16).

Trafikfrågor i planeringen

I motion C390 av Peter Eriksson m.fl. (mp) läggs förslag fram om tillkännagivanden med inriktning på trafikfrågorna i den fysiska planeringen. Enligt motionärerna bör riksdagen framhålla behovet av att öka priorite-

ringen av gång- och cykeltrafik, kollektivtrafik och en bilsnål samhällsplanering i den byggda miljön (yrkandena 13 och 14). Vidare framhålls vikten av att aktivt arbeta med att minska bilismens ytanspråk i den byggda miljön (yrkande 49).

I motion T536 av Karin Svensson Smith m.fl. (mp) föreslås fem tillkännagivanden som gäller olika trafikfrågor i den kommunala planeringen. Enligt motionen bör regeringen återkomma med förslag om förändring i plan- och bygglagen som tydliggör att planeringen av cykelbanor ska ingå i översiktsplanen (yrkande 3). Det bör också genomföras en översyn av plan- och bygglagen samt trafik- och parkeringslagstiftningen med utgångspunkt i cyklisternas behov (yrkande 16). Vidare anser motionärerna att Boverket bör utfärda rekommendationer för kommunernas detaljplanering gällande en miniminorm för cykelparkeringar (yrkande 2), bilfria zoner kring alla skolor (yrkande 23) och borttagande av bilar kantparkeringar (yrkande 29).

Enligt motion MJ471 av Karin Svensson Smith m.fl. (mp) bör regeringen lägga fram förslag till ändring av plan- och bygglagen så att berörda kommuner måste upprätta en plan för urban mobilitet med en successiv nedtrappning av antalet bilar i tätorterna (yrkande 11).

Enligt motion T426 av Lars Ohly m.fl. (v) bör regeringen återkomma med lagförslag som stärker den regionala samordningen på ett sätt så att transportarbetets miljöpåverkan kan minska på regional nivå (yrkande 2). Motionärerna anser också att kommunerna ska kunna ålägga verksamhetsutövare att etablera transportplaner i samband med detaljplaneringen med syftet att minska transportbehoven och främja miljövänligare resor (yrkande 3).

Ett motsvarande krav på att det upprättas transportplaner i samband med detaljplanering läggs också fram av Peter Pedersen m.fl. (v) i motion T535 (yrkande 6).

Sven-Erik Österberg m.fl. (s) föreslår i motion T497 ett tillkännagivande om behovet av att förändra plan- och bygglagen så att detaljplaner säkerställer att kollektivtrafikens behov beaktas (yrkande 4).

Klimatfrågor i planeringen

I motion C390 av Peter Eriksson m.fl. (mp) förslås att riksdagen i ett tillkännagivande framhåller nödvändigheten av förutseende i planeringen och byggandet med anledning av de miljöförändringar som sker på grund av klimatförändringarna (yrkande 24).

Enligt motion MJ471 av Karin Svensson Smith m.fl. (mp) bör regeringen lägga fram förslag till ändring av plan- och bygglagen så att upprättande av bindande klimat- och sårbarhetsplaner blir obligatoriskt i alla kommuner samt regioner och landsting (yrkande 10).

Planering för grönområden m.m.

I motion C269 av Birgitta Eriksson och Alf Eriksson (båda s) föreslås att riksdagen genom ett tillkännagivande ska framhålla att trädgårdsodling för hållbara städer är ett kommunalt ansvar (yrkande 1) och att behovet av odlingsmark för kolonilotter bör beaktas i en översyn av plan- och bygglagen (yrkande 2).

Enligt motion C273 av Ronny Olander m.fl. (s) bör riksdagen i ett tillkännagivande framhålla behovet av att främja tillkomsten av nya koloniträdgårdar. Motionärerna redovisar ett antal exempel på lämpliga åtgärder med denna inriktning, bl.a. utformning av ändamålsenliga planeringsriktlinjer.

Även enligt motion C474 av Siw Wittgren-Ahl och Ronny Olander (båda s) behöver det tas olika former av statliga initiativ i syfte att stimulera möjligheterna till närrecreation genom koloniträdgårdsverksamhet.

Siw Wittgren-Ahl och Ronny Olander (båda s) föreslår vidare i motion C272 att riksdagen ska framhålla vikten av att grönstruktur beaktas i den fysiska samhällsplaneringen.

Enligt motion C314 av Siw Wittgren-Ahl och Alf Eriksson (båda s) bör riksdagen i ett tillkännagivande framhålla att staten och kommunerna har ett gemensamt ansvar för tillgången på mark för stadsodling och att denna fråga bör beaktas i utvecklingsarbetet för hållbara städer.

Peter Eriksson m.fl. (mp) föreslår i motion C390 att riksdagen ska framhålla vikten av planering för en hållbar stadsstruktur som innebär hushållning med mark genom förtätningar men samtidigt med beaktande av naturvärden eller lokala kulturvärden (yrkande 19). Motionärerna anser vidare att det bör ställas krav på tillgång till naturmark inom rimligt avstånd från bostaden (yrkande 22).

I motion C417 av Anita Brodén och Lars Tysklind (båda fp) föreslås ett tillkännagivande om behovet av att i stadsplaneringen beakta den betydelse som trädgårdar, parker och andra grönområden har för människors hälsa och för miljön.

Enligt motion C491 av Sven Bergström och Eva Selin Lindgren (båda c) bör riksdagen i ett tillkännagivande framhålla behovet av kommunal planering och statliga åtgärder för att bevara och utveckla förutsättningarna för fritidsodling i våra städer.

Vissa bygglovsfrågor

Lennart Pettersson och Åke Sandström (båda c) framhåller i motion C252 att det i dag är möjligt att få bygglov på någon annans mark utan att markägaren är tillfrågad. Motionärerna anser att det i samband med införandet av en ny plan- och bygglag bör skapas rutiner för att kontrollera ägarförhållandet vid bygglovgivning.

I motion C217 av Lars Elinderson (m) föreslås att installation av solfångare under en viss storlek ska vara bygglovsbefriad.

Lena Asplund (m) förslår i motion C469 att kravet på bygglov avskaffas för små kraftverk för sol och vind utanför detaljplanerade områden.

Övriga frågor

I motion C390 av Peter Eriksson m.fl. (mp) föreslås att regeringen ska utveckla metoder för att tillgodose kravet på blandad bebyggelse vad gäller upplåtelseformer, storlek, typ av byggnader och boendekostnader (yrkande 39, delvis). Motionärerna anser att riksdagen också ska framhålla att kravet på blandad bebyggelse även avser en god variation av olika verksamheter såsom arbetsplatser, mötesplatser och tillgång till privat och offentlig service (yrkande 40). Vidare bör staten lyfta fram olika sätt att utveckla storstädernas ytterområden (yrkande 48).

I samma motion förslås att riksdagen i ett tillkännagivande framhåller betydelsen av goda möjligheter till dagliga möten mellan människor i trygga och säkra omgivningar (yrkande 17) och att det gemensamma offentliga rummet i den byggda miljön måste upprätthållas och stärkas (yrkande 18).

I motion C318 av Ulrika Karlsson i Uppsala (m) föreslås att plan- och bygglagen ses över i syfte att stärka den fria etableringsrätten. Motionären framhåller bl.a. att det bör vara lättare att etablera viss näringsverksamhet i ett bostadsområde.

Enligt motion C328 av Kerstin Engle (s) bör det ställas större krav på att i samband med planläggningsarbetet avsätta mark för bl.a. skola och barnomsorg.

Staffan Anger (m) förslår i motion C471 att regeringen i samarbete med kommunerna ser över hur man i planarbetet fastställer att all nybyggnation redan från början ska vara anpassad för s.k. smarta elnät.

Utskottets ställningstagande

Under 2009 års allmänna motionstid väcktes ett stort antal motionsyrkanden som rör frågor som regleras genom plan- och bygglagen eller har anknytning till denna reglering. De förslag på lagändringar, utredningsinsatser och andra åtgärder som läggs fram i motionerna utgår givetvis från den gällande plan- och bygglagen och de förutsättningar som den ger. Som framgått ovan har regeringen den 23 mars 2010 till riksdagen avlämnat propositionen En enklare plan- och bygglag (prop. 2009/10:170). I propositionen föreslår regeringen en helt ny plan- och bygglag som ska ersätta den nuvarande lagen från 1987. Kammaren har beslutat att hänvisa propositionen till civilutskottet för beredning, och motionstid löper på propositionen.

Utskottet kan konstatera att ett stort antal motioner skulle ha utformats annorlunda med kännedom om de förslag och överväganden som regeringen redovisat. Andra förslag kan t.o.m. anses vara helt överspelade. Inte heller i övrigt anser utskottet att det numera, i det nya beredningsläget,

finns tillräckliga skäl för en mer saklig beredning av motionsförslagen. Det framstår därför inte som en lämplig ordning att i samband med utskottets kommande beredning av propositionen närmare överväga motionerna från den allmänna motionstiden. Samtliga motioner bör således avslås.

Särskilt yttrande

Planfrågor m.m. (s, v, mp)

Carina Moberg (s), Johan Löfstrand (s), Christina Oskarsson (s), Gunnar Sandberg (s), Egon Frid (v), Jan Lindholm (mp), Fredrik Lundh Sammeli (s) och Hans Unander (s) anför:

Innebörden i utskottets förslag i detta betänkande är att motionsyrkandena från allmänna motionstiden avstyrks med hänvisning till det nya beredningsläge som uppkommit i och med överlämnandet av propositionen om en helt ny plan- och bygglag. Det innebär att utskottet inte tar ställning till de sakfrågor som behandlas i motionerna. Vi har därför avstått från att reservera oss och avser nu att studera regeringens förslag för att återkomma i de frågor där det fortfarande finns meningsskiljaktigheter eller oklarheter.

BILAGA

Förteckning över behandlade förslag

Motioner från allmänna motionstiden hösten 2009

2009/10:C207 av Hans Hoff (s):

1. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om vikten av en fungerande plan- och bygglag rörande tillgängligheten för funktionshindrade.
2. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om en översyn av sanktionsmedel.

2009/10:C217 av Lars Elinderson (m):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om kravet på bygglov för installation av solfångare.

2009/10:C225 av Claes-Göran Brandin och Gunilla Carlsson i Hisings Backa (båda s):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om överklagandeprocessen vid behandling av förslag till detaljplaner.

2009/10:C242 av Lennart Axelsson (s):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om behovet av bostäder för äldre.

2009/10:C252 av Lennart Pettersson och Åke Sandström (båda c):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om bygglov på annans mark.

2009/10:C269 av Birgitta Eriksson och Alf Eriksson (båda s):

1. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om trädgårdsodling för hållbara städer.
2. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om odlingsmark för kolonilotter.

2009/10:C272 av Siw Wittgren-Ahl och Ronny Olander (båda s):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om vikten av grönstruktur i den fysiska samhällsplaneringen.

2009/10:C273 av Ronny Olander m.fl. (s):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om koloniträdgårdsverksamhet.

2009/10:C295 av Stefan Tornberg och Staffan Danielsson (båda c):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om information om servicegarantier och tidsgränser för kommuner samt om myndigheters handläggning av ansökningar.

2009/10:C314 av Siw Wittgren-Ahl och Alf Eriksson (båda s):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att beakta stadsodlingen i utvecklingsarbetet för hållbara städer.

2009/10:C318 av Ulrika Karlsson i Uppsala (m):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att se över plan- och bygglagen så att den fria etableringsrätten stärks.

2009/10:C328 av Kerstin Engle (s):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om behovet av en modern stadsplanering för bostadsbyggande.

2009/10:C338 av Mehmet Kaplan m.fl. (mp):

3. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att alla lokaler för allmänheten ska vara tillgängliga för personer med funktionsnedsättning.
4. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att tillsynen av kraven på tillgänglighet vid nyproduktion av bostäder efterlevs.

2009/10:C376 av Egon Frid m.fl. (v):

1. Riksdagen begär att regeringen lägger fram förslag till ändring i plan- och bygglagens portalparagraf och gör ett tillägg som betonar vikten av jämställda levnadsförhållanden.
2. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att införa krav på jämställdhetskonsekvensbeskrivningar och könsuppdelad statistik i samband med arbetet med översiktsplaner, detaljplaner och andra plandokument och i myndighetsbeslut som rör markanvändning, byggande och rumsliga strukturer.

3. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att regeringen bör låta undersöka möjligheten att starta ett pilotprojekt i ett tiotal kommuner rörande jämställdhet och fysisk planering och att ett konkret förslag för projektets genomförande presenteras.
5. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att regeringen bör öka insatserna för att motverka buller och förtydliga riktlinjerna för buller.
6. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om en samordning av plan- och bygglagen och miljöbalken vad gäller prövningen av planer i fråga om buller.
7. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om information om antenner, basstationer och sändningsmaster.
8. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att sändningsmaster inte bör få placeras på nära avstånd till skolor och förskolor.
9. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om bygglov för sändningsmaster.

2009/10:C379 av Ulrika Karlsson i Uppsala (m):

1. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att säkerställa tidsangivelser i plan- och bygglovsärenden.
2. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om möjligheten till bindande förhandsbesked i plan- och bygglovsärenden.
3. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om behovet av att se över överklagningsmöjligheterna i plan- och bygglovsärenden.

2009/10:C380 av Krister Hammarbergh (m):

1. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om behovet av att se över överklagningsmöjligheterna i plan- och bygglovsärenden.
2. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om behovet av att se till att handläggningstiderna förkortas vid överklagningar av ärenden som inte har prejudicerande karaktär.

2009/10:C384 av Andreas Norlén (m):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om riktvärden för flygbuller som inte hindrar angelägen stadsutveckling.

2009/10:C390 av Peter Eriksson m.fl. (mp):

13. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om behovet av att öka prioriteringen av gång- och cykeltrafik i den byggda miljön.
14. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om behovet av att öka prioriteringen av kollektivtrafik och en bilsnål samhällsplanering i den byggda miljön.
15. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att det fysiska planeringsarbetet bör utgå från att inga grupper ska utestängas från möjligheten att bo kvar i eget boende på grund av sviktande hälsa.
16. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att regeringen bör återkomma med förslag om hur jämställdhets- och barnperspektiv ska integreras vid bostadsplaneringen.
17. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om betydelsen av goda möjligheter till dagliga möten mellan människor i trygga och säkra omgivningar.
18. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att det gemensamma offentliga rummet i den byggda miljön måste upprätthållas och stärkas.
19. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om vikten av planering för en hållbar stadsstruktur.
22. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om tillgången till naturmark inom rimligt avstånd från bostaden.
24. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om nödvändigheten av förutseende i planeringen och byggandet med anledning av de miljöförändringar som sker på grund av klimatförändringarna.
33. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om vikten av tidiga informationsmöten för att öka de boendes inflytande i planeringsprocessen.
34. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att det vid nybyggnation ska ställas krav på att bostäder och bostadsområden är tillgänglighetsanpassade.
35. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att handikapporganisationerna måste ges ökat inflytande tidigt i planeringsprocessen samt möjlighet att överklaga beslut som strider mot tillgänglighetslagstiftningen.
39. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att kravet på blandad bebyggelse inte enbart avser olika upplåtelseformer utan även variationer i storlek och typ av byggnader och boendekostnader.

I denna del

40. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att kravet på blandad bebyggelse även avser en god variation av olika verksamheter såsom arbetsplatser, mötesplatser och tillgång till privat och offentlig service.
43. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att motverka utarmningen av närservice och närhandel och utvecklingen mot externa köpcentrum.
44. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att en etablering av en externhandel alltid ska föregås av en miljökonsekvensbeskrivning och en tillståndsprövning enligt miljöbalken.
45. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om behovet av ett tillfälligt stopp för etablering av externa köpcentrum i väntan på skärpta regler.
48. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att utveckla storstädernas ytterområden.
49. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att aktivt arbeta med att minska bilismens ytanspråk i den byggda miljön.
66. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om behovet av effektivare sanktionsmöjligheter för att öka efterlevnaden av plan- och bygglagen samt miljöbalken.
67. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om behovet av att utveckla dialogmetoderna vid samråd samt även behovet av att utveckla nya verktyg för att i ett tidigt skede förebygga onödig överklagan.
69. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att miljökonsekvensbeskrivningar bör få en starkare ställning i planeringsprocessen.

2009/10:C400 av Christian Holm (m):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om effektivisering av planprocessen samt minskade möjligheter för kommunerna att detaljreglera byggandet.

2009/10:C404 av Lisbeth Grönfeldt Bergman (m):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om brister i plan- och byggprocessen.

2009/10:C417 av Anita Brodén och Lars Tysklind (båda fp):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om behovet av trädgårdar, parker och andra grönområden för människors hälsa och för miljön.

2009/10:C424 av Mats Berglind m.fl. (s):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om vikten av samordning mellan kommunerna när översikts- och detaljplaner upprättas samt en samordning mellan plan- och bygglagen (1987:10) och strandskyddsbestämmelserna så att dessa regelverk inte motverkar varandra.

2009/10:C456 av Bodil Ceballos och Sven Bergström (mp, c):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att regeringen bör återkomma med en plan för hur lågstrålande zoner kan fredas på lång sikt.

2009/10:C460 av Michael Anefur och Lars Gustafsson (båda kd):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att utreda förändringar i regelverket för buller.

2009/10:C461 av Christer Nylander m.fl. (fp):

2. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om decibelgränser vid etablering av vindkraftverk i tysta områden.

2009/10:C469 av Lena Asplund (m):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att avskaffa kravet på bygglov för små kraftverk för sol och vind utanför detaljplanerade områden.

2009/10:C471 av Staffan Anger (m):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om kommuners planarbete.

2009/10:C474 av Siw Wittgren-Ahl och Ronny Olander (båda s):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om behovet av åtgärder för att stimulera möjligheterna till närrecreation genom koloniträdgårdsverksamhet.

2009/10:C476 av Kenneth G Forslund m.fl. (s):

3. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om en effektiv och demokratisk planeringsprocess.

2009/10:C491 av Sven Bergström och Eva Selin Lindgren (båda c):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om åtgärder för att bevara och utveckla förutsättningarna för fritidsodling i våra städer.

2009/10:Fö217 av Jan Lindholm m.fl. (mp):

3. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om bygglovsplikt för antenner och basstationer.
4. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om behovet av att i plan- och bygglagen ge utrymme för kommuner att skapa områden med låga strålningsnivåer.

2009/10:Fö222 av Billy Gustafsson (s):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om elfria zoner.

2009/10:Fö262 av Ulrika Carlsson i Skövde och Annika Carlsson (båda c):

1. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att inrätta lågstrålande zoner i alla kommuner.

2009/10:So583 av Eva Olofsson m.fl. (v):

20. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att ändringar bör göras i plan- och bygglagen så att kommuner blir skyldiga att avkräva sakkunnighetsintyg i tillgänglighetsfrågor vid nybyggnation.

2009/10:T426 av Lars Ohly m.fl. (v):

2. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att regeringen bör återkomma med lagförslag som stärker den regionala samordningen på ett sätt så att transportarbetets miljöpåverkan kan minska på regional nivå.
3. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att kommuner ska kunna ålägga verksamhetsutövare att etablera transportplaner i samband med detaljplaneringen i syfte att minska transportbehov och främja miljövänligare resor.
5. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att regeringen i syfte att utveckla befintliga stadskärnor ska införa särskilda bestämmelser i PBL rörande detaljhandelsanläggningar i externa lägen.
6. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att regeringen i avvaktan på lagändringar omgående bör införa ett moratorium för externa köpcentrum.

2009/10:T497 av Sven-Erik Österberg m.fl. (s):

4. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att plan- och bygglagen förändras så att detaljplaner ska säkerställa att kollektivtrafikens behov beaktas.

2009/10:T535 av Peter Pedersen m.fl. (v):

6. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att kommunerna ska kunna ställa krav på att det upprättas transportplaner i samband med detaljplaneringen.
7. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att det i plan- och bygglagen (PBL) bör införas särskilda bestämmelser rörande detaljhandelsanläggningar i externa lägen.
8. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att det i avvaktan på lagändring omgående bör införas ett moratorium för externa köpcentrum.

2009/10:T536 av Karin Svensson Smith m.fl. (mp):

2. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att Boverket bör utfärda en rekommendation för kommunernas detaljplanering med miniminorm för cykelparkeringar vid nyetablering av bostäder och för arbetsplatsparkering.
3. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att regeringen bör återkomma till riksdagen med förslag om en förändring i plan- och bygglagen som tydliggör att kommuner ska ta in planeringen av cykelbanor i översiktsplanen.
16. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om en översyn av plan- och bygglagen samt trafik- och parkeringslagstiftningen med utgångspunkt i cyklisternas behov samt ur ett klimatperspektiv.
23. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att Boverket bör utfärda rekommendationer om bilfria zoner kring alla skolor med självklart undantag för skjuts av funktionshindrade och nödvändiga transporter för kommunernas detaljplanering.
29. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att Boverket bör utfärda rekommendationer för kommunernas detaljplanering om att bilars kantparkeringar bör tas bort så att utrymmet kan användas för kollektivtrafik eller cykeltrafik.

2009/10:MJ468 av Lars Ohly m.fl. (v):

30. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att det ska bli obligatoriskt att utreda miljö- rättvisekonsekvenserna av alla större byggprojekt i Sverige och att såväl klass som kön ska belysas.

2009/10:MJ471 av Karin Svensson Smith m.fl. (mp):

10. Riksdagen begär att regeringen lägger fram förslag till ändring av plan- och bygglagen så att upprättande av bindande klimat- och sårbarhetsplaner blir obligatoriskt i alla kommuner samt regioner och landsting.
11. Riksdagen begär att regeringen lägger fram förslag till ändring av plan- och bygglagen så att berörda kommuner måste upprätta en plan för urban mobilitet med en successiv nedtrappning av antalet bilar i tätort.

2009/10:N388 av Tina Ehn m.fl. (mp):

1. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att lokalbefolkningen bör ges ökat inflytande i planeringsfrågor.
7. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om inrättande av bullerfria zoner.
21. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att begränsa externa köpcentrum.